

Optăm pentru produsele vegetale și animale... ca la mama acasă

Ghenadie CERNEI

Deja suntem obișnuiți cu peisajul persistent în compartimentele de produse agricole din centrele comerciale de prestigiu. Fructe impresionante și foarte aspectuoase, toate de aceeași mărime, parcă ar fi "culese" din filmele artistice. Legume extrem de colorate și apetisante, cu același aspect de poză decupată dintr-o revistă. Este o imagine comună în supermarket-uri, dar deja și la majoritatea piețelor din capitală, precum și din provincie. La fel ca și părerea majorității consumatorilor, care remarcă faptul că, de cele mai multe ori, aceste legume sau fructe nu mai au aproape nimic din gustul lor natural. Gustul copilăriei multor persoane de vârstă medie s-a risipit pe valurile timpului, precum castelurile de nisip de pe malul apelor. Foarte multe firme din ziua de azi încearcă să își atragă clienții prin reclame la produsele alimentare pe care le comercializează și despre care afirmă că sunt ... "ca la mama acasă". Sunt aspecte din viața de zi cu zi, care demonstrează faptul, că revenirea la o agricultură naturală, în care nu se utilizează chimicale, este prioritară, pe măsură ce consumatorii sunt tot mai exigenți.

La moment în R.Moldova încă nu există o apreciere din partea consumatorilor a produselor alimentare ecologice sau organice. De asemenea, nu există încă magazine în care să se vândă aceste produse. Deocamdată, cel puțin din inerție, speranța

noastră de a ne apropia de natura, ramane tot în piață, la țărani, însă nu știm nici aici cât de "curat" sunt cultivate și crescute aceste produse. Vremurile s-au schimbat și în zonele rurale, iar paradisul grădinii de vară, în vacanță la bunici a cam dispărut. Astfel, riscăm de fiecare dată cumărând un produs sau altul și încercăm să mâncăm cât mai natural și mai echilibrat, evitând cât mai mult produsele semipreparate, sare, zahărul, grăsimile, aditivii alimentari, măcar atât cât ne stă în putință.

Deficitul produselor agricole de calitate veritabilă au impulsat Uniunea Europeană să pună un accent deosebit pe obținerea produselor vegetale sau animale prin procedee ecologice și să îi încurajeze pe acei care doresc să practice o astfel de agricultură. Revenirea, însă, la aceste procedee nu este tocmai simplă, întrucât regulile sunt foarte stricte, astfel încât produsul final să fie într-adevăr complet natural, ecologic.

În numărul de față al Buletinului informativ-analitic „InnoViews” vom încerca să analizăm situația creată în republică privind crearea sistemului de agricultură ecologică. Susținând că suntem o țară agrară, continuăm să importăm produse alimentare, cereale, etc. ecologice din străinătate. Specialiștii spun că dispunem de toate condițiile necesare pentru desfășurarea și dezvoltarea activității de producere a produselor ecologice - avem un sol fertil, condiții climatice favorabile, brațe de muncă. Dar în același timp produsele ecologice lipsesc de pe masa moldovenilor. Care este problema? Ce ne lipsește? De ce nu se practică o astfel de agricultură? Întrebări firești pe care ni le punem și la care sperăm să găsim răspuns, antebând într-un dialog deschis savanți, specialiști, angajați ai ministerului de resort, altor organe responsabile și puținii producători - entuziaști, care există la momentul actual în republică.

Ca și mai înainte suntem în așteptarea opiniilor, sugestiilor și solicitărilor cititorilor noștri pentru ca împreună să facem publicația de față mai utilă, mai interesantă și mai pe înțelesul tuturor. Vă mulțumim anticipat.

INNO news

„Știința - dezvoltarea inovațională a societății” - sub acest generic în perioada **22-24 ianuarie 2009**, la Minsk, Belarusia s-au desfășurat lucrările conferinței științifico-practice internaționale, destinate jubileului de 80 de ani a Academiei Naționale de Științe a Belarusiei. În cadrul manifestărilor organizate cu acest prilej au fost prevăzute vizitarea Muzeului de Istorie al Academiei Naționale de Științe a Belarusiei și expozițiile realizărilor tehnico-științifice ale savanților, expoziția arheologică a Institutului de istorie și muzeul culturii străvechi al Institutului de Artă, etnografie și folclor. În cadrul conferinței au fost prezentate cele mai valoroase elaborări ale savanților Academiei Naționale de Științe a Belarusiei. Din partea Academiei de Științe a Moldovei, printre alți invitați, la acest eveniment important a participat dr.Ghenadie CERNEI, directorul Agenției pentru Inovare și Transfer Tehnologic. Manifestările au fost foarte vaste - cu participarea a peste 30 de țări. La întrunirile din cadrul Secției Agrare a ANȘ a Belarusiei, referitor la activitatea de inovare, au fost semnate un acord și un protocol privind producerea semințelor de porumb. S-a convenit de a fi creată o întreprindere moldo-belorusă cu participarea instituțiilor de cercetare din Moldova și Belarusia pentru producerea semințelor. Altă problemă care a fost examinată este dezvoltarea legumăritului în Belarusia, cu producerea semințelor în Moldova. S-a examinat de asemenea amplasarea unei Uzine de producere a erbicidelor în Moldova. Pe linia AȘM au fost semnate 2 acorduri cu Fondul de cercetări fundamentale a Belarusiei și cu Fondul Științelor Umanitare din Rusia. Foarte înalt apreciate au fost manifestărilor consacrate lui Dm.Cantemir. ■

Tema numărului:
**AGRICULTURĂ
ECOLOGICĂ**

Tema numărului următor:

**SER-opportunități
sau basme pentru
Moldova?**

Ce înseamnă agricultura ecologică?

Agricultura ecologică (care mai poartă calificativul de agricultură organică sau biologică) este un procedeu modern de a cultiva plante, de a îngrășa animale și de a produce alimente prin utilizarea acelor procedee și tehnologii care se apropie foarte mult de legile naturii – nu utilizează fertilizanți și pesticide de sinteză, stimulatori și regulatori de creștere, hormoni, antibiotice și sisteme intensive de creștere a animalelor.

Agricultura ecologică se deosebește, astfel, fundamental de agricultura convențională. Procesul și procedurile de obținere a produselor ecologice sunt reglementate de reguli și principii de producție stricte, care pleacă de la calitatea pe care trebuie să o aibă pământul și până la obținerea efectivă a produsului final.

Rolul acestui sistem de agricultură este de a produce hrană mult mai curată, mai potrivită metabolismului organismului uman, dar în deplină corelație cu conservarea și dezvoltarea mediului. Organismele modificate genetic și derivatele lor sunt interzise în agricultura ecologică.

Tranziția de la agricultura convențională la cea ecologică

Procesul de trecere de la agricultura convențională la cea ecologică nu reprezintă o acțiune de scurtă durată. Această tranziție se face treptat, prin parcurgerea unei perioade tranzitorii, numită "perioadă de conversie". Aceasta este perioada pe care fermierii o au la dispoziție pentru adaptarea managementului afacerii la regulile de producție ecologică.

Durata perioadei de conversie în producția vegetală, animalieră și apicultură este de:

- 2 ani pentru culturile de câmp anuale;
- 3 ani pentru culturile perene și plantații;
- 2 ani pentru pajiști și culturi furajere;
- 12 luni pentru vite pentru carne;
- 6 luni pentru rumegătoare mici și porci;
- 6 luni pentru animale de lapte;
- 10 săptămâni pentru păsări pentru producția de carne, cum-părate la vârsta de 3 zile;
- 6 săptămâni pentru păsări pentru producția de ouă;
- 1 an pentru albine, dacă familia a fost cumpărată din stupine convenționale.

AVANTAJELE AGRICULTURII ECOLOGICE

- Aer, apă și produse agroalimentare mai puțin contaminate;
- Condiții sigure de muncă pentru agricultori;
- Biodiversitate;
- Sol fertil și sănătos;
- Reducerea pierderilor de elemente nutritive prin levigare;
- Reducerea eroziunii solului;
- Utilizarea eficientă a apei;
- Calitatea nutritivă a produselor ecologice;
- Protecția mediului inconjurator;
- Utilizarea mai redusă a resurselor neregenerabile;
- Reducerea riscurilor agricultorilor;
- Protejarea generațiilor viitoare;
- Economice.

DEZAVANTAJELE AGRICULTURII ECOLOGICE

- Nivel scăzut al randamentelor;
- Pretul de valorificare al produselor agricole ecologice este mai ridicat decât cel al produselor convenționale;
- Necesitatea susținerii agriculturii ecologice;
- Produsele ecologice sunt adeseori susceptibile la toxice;
- Caracteristici organo-leptice (aspect, gust) uneori deficitare la unele produse agricole;
- Prezența produselor ecologice false pe piață;
- Controlul și procesul de certificare trebuie să fie ameliorat;
- Lipsa sistemelor de cercetare și extensie pentru agricultura ecologică.

Viitorul alimentației raționale aparține produselor ecologice nonpoluate

Boris GAINA
academician coordonator al subsecției Științe Agrare a Secției Științe ale Naturii și Vieții a AȘM, academician

Agricultura ecologică a început să ia amploare doar prin anii 2002-2004 când s-a început dialogul cu o serie de organizații din Uniunea Europeană privind cota de realizare a produselor legumicole, fructelor, strugurilor, pomușoarelor, produse în RM și exportate în țările UE. Ținând cont de faptul, că R.Moldova rămâne a fi o țară a Europei cu o agricultură milenară avansată, și că producția celei mai importante ramuri a economiei naționale – a

complexului agroindustrial se consumă pe loc, iar o altă parte se exportă, a și apărut problema de o importanță majoră cum este agricultura ecologică. Țara noastră dispune de întregul potențial uman și de producere, de sol fertil și condiții climatice favorabile, astfel există toate premisele de a trece parțial de la agricultura tradițională la agricultura ecologică, în cadrul căruia este necesar de a refuza la produsele din sinteza chimică, trecând la tratarea culturilor agricole doar cu metode biologice.

Însă această problemă se soluționează foarte încet din mai multe cauze. În primul rând există riscul foarte mare, că neutilizând produsele fitosanitare sistemice toxice, dar efective contra bolilor și vătămătorilor, roada să fie afectată, distrusă.

În al doilea rând, în R.Moldova nu există un fond de stat de acoperire a riscurilor. Spre exemplu, dacă un fermier a fost bătut de grindină sau atacat (contaminat) de boli și vătămători (fluturile alb, lăcustă etc.) statul ar trebui, precum în țările occidentale, să asigure acest risc, acoperindu-i măcar la 70-80%, altfel acesta, în aceste circumstanțe, devine falimentar.

În al treilea rând, sunt foarte costisitoare certificarea producției ecologice, controlul conversiei masivelor și tehnologiilor. Până nu demult acest lucru era realizat de către firmele europene sau mondiale abilitate în certificarea producției ecologice. Astfel, spre exemplu, dacă fermierul a produs 5 tone de morcov, sau 10 tone de struguri ecologici și invită din Elveția un specialist, care să certifice această producție, aflarea lui aici costă mult mai mult decât dacă ar realiza această producție.

Acum recent, însă, s-a deschis un organism de certificare a producției - **Organismul Național de Inspecție și Certificare a Produselor Agroalimentare Ecologice**, astfel, alături de reprezentanța Concernului SGS Moldova, situat în Geneva, Elveția, care activează de mai mulți ani în Moldova, noi avem și organul nostru național de certificare a producției ecologice autohtone.

În aceste condiții s-au realizat o serie întreagă de conferințe, de seminare practice cu participarea savanților și specialiștilor din

UE, CSI, a savanților și specialiștilor din republică, astfel că în prezent există inițiative din teren de a crește pomușoare, legume, fructe, produse lactate, carne de pasăre și bovine ecologice.

În cadrul Academiei de Științe a Moldovei funcționează Institutul de Protecție a Plantelor și Agricultură Ecologică, care este antrenat în elaborarea preparatelor biologice, care pot substitui produsele fitosanitare, din sinteza chimică importate și scumpe. Un aport important în acest domeniu îl aduc institutele de profil biologic și agricol ale Secției Științe ale Naturii și Vieții a AȘM. Astfel sperăm, că în anii apropiați la o bună parte din culturile agricole vom administra biopreparate de proveniență autohtonă, iar o altă parte o vom importa.

Acestea ar fi reperate în ce privește situația în acest domeniu.

În acest context mă voi referi succint asupra sectorului viticulturii ecologice, activitate pe care în colaborare cu colegii din Bordeaux, Franța, precum și cu cei de la Institutul de Horticultură și Tehnologie Alimentare din Moldova, o practic de mai mulți ani.

La finele anilor 80 — începutul anilor 90 în practica mondială (Franța, Germania, Elveția, Italia și Ungaria) au fost realizate primele proiecte reușite în domeniul producerii strugurilor de varietăți tehnice pentru obținerea vinurilor ecologice în baza viticulturii organice, agriculturii biotehnologice, horticulturii ecologice/biologice etc.

Astfel s-a dovedit, că producerea strugurilor, în condițiile când practica viticolă cunoaște preparate și procedee limitate la număr de luptă contra bolilor (mana viței de vie — mildiu, făinarea la vie — oidium, putregaiul cenușiu — Botrytis ș.a.) necesită administrarea zamei bordoleze și a suspensiei de sulf la tratamentele strict necesare în complexul de protecție integrată a viței de vie.

În acest context, R.Moldova a preluat această experiență cultivând astfel de soiuri de masă precum sunt Moldova, Leana, Cardinal, Guzun, lubilei Juravelea și soiuri tehnice precum Legenda, Riton, Viorica, Negru de laloveni, care au o rezistență sporită la boli și vătămători și, deci se tratează limitat, în esență cu produse ecologice.

Activând timp de 17 ani la Institutul Național al Viei și Vinului în calitate de director general pe știință, ultimii 10 ani am condus un mic compartiment de cercetare a acestor noi soiuri de viță de vie. Astfel am obținut struguri, am produs sucuri, concentrate, vinuri naturale ecologice din soiurile, care s-au tratat limitat doar cu zeamă bordoleză și suspensie de sulf. Produsele obținute au fost trimise în Olanda, Germania, de unde am primit certificat internațional. În activitatea noastră am colaborat strâns cu SGS Moldova, cu catedra de viticultură a Universității Agrare de Stat din Moldova și, în consecință, am prezentat primul Regulament de producere a produselor vinicole ecologice. În acest sens suntem printre primii în spațiul CSI, care am adus activitatea în sectorul viticulturii ecologice la primul regulament. Însă prin aceasta lucrul asupra problemei în cauză nu este finalizat, ci se află doar la etapa inițială. Din partea statului se cere de a organiza conversa, controlul, certificarea în-

tregii producției, de a crea facilități în această importantă activitate economică.

Ținând cont de necesitățile și oportunitățile de promovare, Academia de Științe a Moldovei contribuie la dezvoltarea și promovarea agriculturii ecologice prin Programul de stat „Elaborarea și implementarea sistemului de agricultură ecologică în Republica Moldova”, condus de dr.hab. B.Boincean, care timp de 3 ani sistemat este în căutarea soluțiilor pentru agricultura ecologică, inclusiv culturile cerealiere, legumicultura, pomicultura, viticultura, etc.

De asemenea un pas important în promovarea agriculturii ecologice este și crearea în cadrul Agenției pentru Inovare și Transfer Tehnologic a unui nou Parc științifico-tehnologic „INAGRO” în domeniul ecologiei și agriculturii ecologice. Parcul respectiv a fost creat în scopul de a realiza legătura, atât de necesară pentru dezvoltarea unei economii durabile, dintre știință și mediul de afaceri din republică.

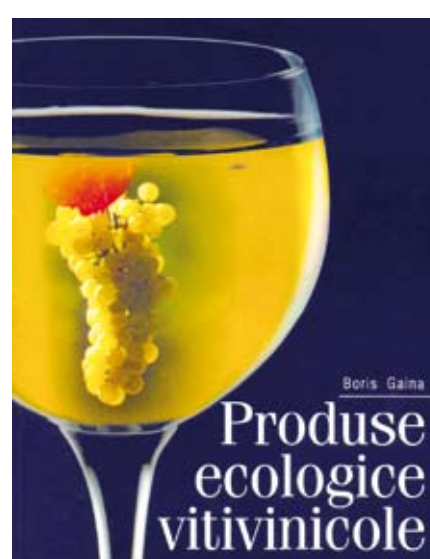
Pe de altă parte noi am semnat o serie întreagă de convenții, acorduri, memoranduri cu Belarusia, Ucraina, Rusia, România, Germania etc., în cadrul cărora am demarat proiecte comune și unele din ele țin de biopreparate și de agricultura ecologică.

În a.2005 eu personal am fost expert în Uniunea Europeană timp de 5 zile. Astfel am vizitat o serie întreagă de centre comerciale și am fost plăcut uimit, că în supermarket, în compartimentele cu produse ecologice marfa cum se aduce imediat se și realizează cu un preț de 26-30% mai mare, iar pe rafturile cu produse tradiționale este o supraproducere imensă, catastrofală. Reieșind din aceasta, ținând cont de cererea și oferta pe piața produselor ecologice, eu sunt optimist în ce privește dezvoltarea agriculturii ecologice în țara noastră.

Totodată mai există un șir de probleme, care este necesar de a fi soluționate:

1. De a pune pe picior industrial producerea preparatelor biologice pentru lupta contra bolilor și vătămătorilor;
2. De a organiza la nivel statal un serviciu eficient de control a conversiei masivelor, de control a tehnologiilor și de certificare nu doar a materiei prime, ci și a produselor obținute în rezultatul prelucrării industriale a acesteia;
3. Este important de a colabora cu Uniunea Europeană, căci aspirând la integrarea în această structură, politicile și strategiile statului trebuie să fie ajustate politicilor și strategiilor UE și, în primul rând, în domeniul producției ecologice, unde republica ar putea avea o cotă de realizare a producției mai mare decât la tehnologia tradițională;
4. În ciclurile de pregătire a specialiștilor la universități, la masterat, la doctoratură și postdoctoratură trebuie să atragem atenția și să alocăm locuri în doctoratură poate de 10 ori mai mult în domeniul agriculturii ecologice decât în alte domenii, unde lucrările sunt slăbuțe, nu corespund cerințelor zilei, sunt ca de obicei mult necompetitive pentru cerințele zilei de azi.

Astfel, sunt ferm convins, că viitorul în alimentația rațională, curativă și igienică aparține produselor nonpoluate, obținute prin tehnologii noi și eficiente biologice/ecologice. ■

INNO aviz

Agencia pentru Inovare și Transfer Tehnologic a Academiei de Științe a Moldovei anunță concursul pentru elaborarea Concepției privind crearea și dezvoltarea Parcului științifico-tehnologic INAGRO în domeniul ecologiei și agriculturii ecologice în următoarele direcții:

- Tehnologia de creștere a produselor ecologic pure precum:
 - legumele;
 - fructele;
 - culturile cerealiere;
 - produsele animale.
- Utilizarea biotehnologiilor în producerea ecologică agricolă;
- Tehnologiile și organizarea prelucrării producției ecologic pure;
- Organizarea producerii produselor substituante a importului;
- Tehnologiile de inovare de creștere a produselor agricole;
- Implementarea tehnologiilor de inovare pe teren închis;
- Tehnologiile de inovare de depozitare a legumelor și fructelor;
- Tehnologiile de inovare de congelare rapidă a legumelor și fructelor;
- Tehnologiile noi de uscare și sublimare;
- Tehnologiile de inovare de conservare;
- Forme și tehnologii noi de marketing, de creare a infrastructurii de inovare, de organizare a comercializării produselor ecologic pure pe piața internă și cea externă;

La concurs pot participa colective științifice, savanți, specialiști și inventatori atât pe direcții separate, pe câteva direcții concomitent, cât și pe toate direcțiile în ansamblu.

Propunerile în formă electronică și pe suport de hârtie cu indicarea rechizitelor autorilor solicităm de a le prezenta în termen de până la 15 februarie a.2009 pe adresa: mun.Chișinău, bul.Ștefan cel Mare, 1, Agenția pentru Inovare și Transfer Tehnologic, of.445, 440 sau pe adresa electronică: aitt.asm@gmail.com.

Tel.: 27-72-69, mob. 068764640.

Agricultura nu este un mod de a obține profit – agricultura este un mod de viață...

Iurie SENIC
Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare

- Dle, Senic, cum motivați Dvs. necesitatea și avantajele aplicării pe scară largă a agriculturii ecologice în R. Moldova?

- Întru valorificarea avantajelor potențiale din sectorul agricol și al industriei alimentare, Guvernul RM și MAIA, a inițiat activități privind promovarea producției agroalimentare ecologice. Totodată, întru interpretarea corectă a conceptului agriculturii ecologice, nu pentru a face pur și simplu ecologie, dar în special în ceea ce privește calitatea, securitatea alimentelor, metodele de producție specifice, aspecte pedologice și protecției plantelor, creșterea animalelor și etichetare (art. 2 din regulamentele UE 2826/2000 și 2702/1999), este elaborat și adoptat cadrul legislativ și normativ al acestui sistem de agricultură. Astfel, cu sprijinul financiar de la bugetul de stat pentru acoperirea parțială a cheltuielilor suportate de agenții economici în perioada de conversiune la agricultura ecologică, producătorii moldoveni vor asigura intrarea integrată pe piață a produselor agroalimentare ecologice sub marca „Agricultura Ecologică – Republica Moldova”.

- Care sunt aspectele specifice legislative de promovare și dezvoltare a agriculturii ecologice, adică care sunt pașii, necesari agentului economic, pentru ca să fie recunoscut în dezvoltarea acestei activități în condițiile pedoclimatice ale R. Moldova?

- Conform prevederilor legislației în vigoare (art. 8, Legea nr.115-XVI din 09.06.2005), orice agent economic pentru efectuarea activității în domeniul agriculturii ecologice și pentru recunoașterea lui în calitate de operator în producția agroalimentară ecologică trebuie să întreprindă următorii pași:

- 1) Să treacă înregistrarea la Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare (sa completeze fișă de înregistrare). În acest scop se prezintă următoarele acte:
 - schema terenurilor agricole deținute de operator;
 - istoria terenului privind structura culturilor și tehnologiile aplicate;
 - acte care demonstrează faptul privind proprietatea terenului etc.

2) Să treacă **Recunoașterea**, care prevede obținerea de către agentul economic a certificatului de conformitate ecologică, acordat de către un organism de inspecție și certificare acreditat (art. 5, Legea nr. 186 din 24.04.2003), după care pe produsele obținute în rezultatul activității se aplică calificativul „Agricultura ecologică – Republica Moldova”.

Astfel, după depunerea fișei de înregistrare și a altor documente, solicitate de organismul de inspecție și certificare, se încheie contractul de colaborare. După examinarea documentelor, agentul economic va fi avertizat privind vizita de inspecție din partea organismului de certificare.

- Ce înseamnă conversiune și de ce?

- Conversiunea – perioada de timp stabilită conform normelor Uniunii Europene și legislației RM în vigoare, necesară trecerii la agricultura ecologică: a) un an în zootehnie la general, b) doi ani pentru culturile anuale și, c) de trei ani în horticultură. Perioada de conversiune presupune:

- renunțarea la aplicarea produselor chimice de sinteză;
 - adaptarea exploatației agricole la circuitul biologic natural de producție vegetală și animală;
 - investiții pentru modificări și adaptări.
- Planificarea conversiunii este următorul pas, **pasul trei**, pe care trebuie să-l îndeplinească agentul economic întru obținerea succesului. Aceasta prevede următoarele:
- alcătuirea planului de acțiune al conversiunii;
 - stabilirea datei de începere a conversiunii;
 - organizarea comercializării produselor ecologice;

- afilierea la o asociație de producători din agricultură ecologică. Abia după acest interval, produsele obținute sunt certificate ca ecologice și pot fi comercializate ca atare.

- Care este rolul organismelor de inspecție și certificare în agricultura ecologică?

- Dat fiind faptul, că organismele de Inspecție și Certificare conform statutului lor și prevederile Standardelor EN 45011 sunt abilitate cu efectuarea inspecțiilor și confirmarea proceselor de producție ecologice, ele nu au dreptul de consultație privind problemele și tehnologiile agroalimentare ecologice. Inspektorii sunt ochii și urechile Organismelor de Inspecție și Certificare. Prin vizitarea fermierilor ei verifică activitățile de producere, precum și, cum se reflectă datele în documentația fermierului la situația actuală a întreprinderii. Inspektorul doar inspectează conform programului, iar decizia finală rămâne după Organismul de Inspecție și Certificare.

- Pentru respectarea condițiilor de producție în sistem ecologic, agentul economic trebuie să încadreze terenurile agricole în circuitul de producție agroalimentară ecologică. Care sunt prevederile reglementate?

- Conform Ordinului MAIA nr. 107 din 26.05.2008 Centrul Republican de Pedologie Aplicată (CRPA) este abilitat cu funcții de coordonator în cadrul practicilor agricole ecologice și de stabilire a calității și fertilității solului. Astfel, CRPA coordonează lucrările în cadrul practicilor agricole ecologice prin aplicarea unui complex de măsuri menite să sporească capacitatea productivă a solului și să determine creșterea performanțelor în agricultura ecologică. Complexul de măsuri cuprinde două mari categorii de lucrări: **Prima categorie** sunt lucrările de stabilire a procesului de degradare, și a **doua**, se referă la lucrările de sporire a fertilității solului, respectiv, fertilizările și amenajarea terenurilor pentru agricultura ecologică.

- Care este riscul (dacă există!) agriculturii ecologice?

- În general, agricultura ecologică este vulnerabilă la aceeași factori de risc ca și oricare altă formă de agricultură: a) factorii naturali și, b) antropici, totodată, în particular se impune un factor specific **viabilitatea biologică a solului, plantelor și animalelor** – care au la bază conceptul de echitate rațională, care, la rândul său, depinde în mare măsură de **factorul uman**.

- Care sunt activitățile cu privire la aplicarea etichetei și elaborarea mărcii naționale la produsele agroalimentare ecologice?

- În conformitate cu cerințele Regulamentului UE CE 834/2007 privind producția agricolă ecologică, precum și prevederile legislației în vigoare, Legea nr. 115 și respectiv cu Hotărârea Guvernului 1078 din 22.09.2008, MAIA a elaborat regulile specifice privind etichetarea produselor agroalimentare ecologice și marca națională „Agricultura ecologică – Republica Moldova”. Astfel, prezentul Regulament prevede reguli stricte privind etichetarea și folosirea siglei, oferind **Claritate** și mai multă siguranță în rândul consumatorilor. Totodată, de la începutul anului 2009, odată cu intrarea în vigoare a noului Regulament 834/2007 al UE, pentru produsele ecologice comercializate pe teritoriul UE, sigla UE și a Republicii Moldova va deveni obligatorie. Cât privește pentru produsele **importate / exportate** în afara teritoriului UE, sigla UE va continua să fie facultativă și după această dată.

- Dle Senic, sa trecem la un mod mai simplu de discuție. De ce este nevoie pentru ca agricultura ecologică să aducă profit?

- Cineva dintre savanți spunea, că agricultura nu este un mod de a obține profit, de a obține produse alimentare pentru comercializare... agricultura este un mod de viață, o cultură generală a populației. De nivelul culturii generale, de nivelul modului de viață a populației depinde toată economia țării – de la producătorul agricol, de la țărăn, și în sfârșit până la economia țării.

Iar pentru a avea profit trebuie să ținem cont că natura este o fabrică de bani, actorii sau lucrătorii în fabrica de bani sunt țărani și producătorii. În dependență de faptul cum ei lucrează așa obțin și profit. Iar pentru ca aceștia să lucreze bine ei trebuie să fie școlariți, bine instruiți. Caci cunoștințele sunt cheia succesului. Și în agricultură aceasta este un lucru cert. În special acum, când toate drumurile noastre duc spre Europa, iar noi ne dorim cu tot dinadinsul să devenim membri cu drepturi depline, să devenim cetățeni europeni... ■

Ard lanurile vecinilor!
(Puțini știu că incendierea vegetației uscate reprezintă o miccatastrofă ecologică. Este distrus stratul de cernoziom al solului, se usucă o bună parte din arbori și arbuști, se distrug semințele, rădăcinile, sunt nimicite animalele mici și insectele.)

Producerea ecologică în R.Moldova are toate șansele de a nu fi compromisă

Gh. JIGĂU
Dr.conferențiar universitar Centrul Republican de Pedologie Aplicată. Organismul Național de Inspecție și Certificare a Produselor Agricole Ecologice

Sfârșitul secolului XX și începutul Mileniului III s-a confrutat cu falimentarea agroecosistemelor intensive bazate pe chimizare și mecanizare, lucru care a condiționat apariția unui nou sistem de agricultură – cel ecologic.

În susținerea acestuia Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare începând cu anul 2005 a adoptat cadrul legislativ de bază armonizat cu reglementările UE în acest domeniu, necesar dezvoltării agriculturii ecologice controlate.

Întru implementarea acestora, în cadrul Centrului Republican de Pedologie Aplicată au fost elaborate și se aplică în practica Procedura de evaluare a terenurilor în circuitul agricol ecologic, ghidul „Managementul riscurilor în cadrul practicilor agricole ecologice”, iar pe parcursul anilor 2007-2008 de către Organismul Național de Inspecție și Certificare a Produselor Agroalimentare Ecologice au fost încadrate în circuitul agricol ecologic 46 de agenți economici cu peste 8 mii ha terenuri agricole.

În anul 2008 în cadrul exploatațiilor agricole aflate al doilea an în perioada de conversiune au fost recoltate cca 3,5 mii tone grâu de toamnă (recolta medie 37,4 g/ha) cu un conținut de gluten mai mare de 22%. Tot în cadrul acestora au fost obținute mai mult de 700 t de orz, peste 750 t porumb, peste 700 t cartofi, peste 100 t persici etc.

În unitatea agricolă „Vatmol Agro” aflată în primul an de conversiune pe o suprafață de 12 ha, unde a fost aplicat sistemul minim de lucrare cu încorporarea în sol a resturilor organice de la cultura mazărei s-a obținut o recoltă de 68-70 q/ha de grâu de toamnă cu un conținut de gluten mai mare de 22%.

Toate acestea mărturisesc despre faptul, că în republică apare o generație nouă de producători agricoli capabili să asigure, în condiții de asistență metodică sistematică, practicarea unei agriculturi durabile armonizată cu natura.

În ultimii ani s-a diversificat considerabil spectrul de culturi cultivate în cadrul practicilor agricole ecologice. În zona de Nord a republicii structura culturilor include în primul rând culturile tradiționale (grâu, porumb, orz, floarea soarelui, sfeclă pentru zahăr, soia, mazăre etc.), dar s-a conturat deja și o unitate agricolă (Logofăt-Prim SRL) specializată în practicarea asolementelor furajere.

În zona de Centru pe lângă culturile tradiționale structura culturilor mai include și plantele medicinale iar produsele obținute de la procesarea ultimelor se exportă în Bulgaria și Franța.

În zona de Sud și de Sud-Est au fost deja înființate plantații pomice și viticole ecologice cu o suprafață de cca 500 ha.

În numărul unităților economice încadrate în perioada de conversiune se mai înscriu fabrica de conserve „Merencon”, întreprinderea agricolă „Meleanj” specializată în producerea uscăturilor din fructe, ferma de vite din SRL „Logofăt-Prim”. Sunt în faza finală de încadrare în perioada de conversiune o moară și o întreprindere de prelucrare a semințelor de floarea soarelui.

În scopul promovării produselor ecologice pe piața externă, recent Organismul Național de Inspecție și Certificare a Produselor Agroalimentare Ecologice a încheiat un contract cu Institutul de Certificare și Etică în Agricultură vizând desfășurarea în comun pe teritoriul R.Moldova a activităților de inspecție și certificare a produselor în cadrul Regulamentelor European, American, Canadian și Japonez.

Principalul pericol, care amenință și poate compromite producerea eco-

logică în R.Moldova, este abordarea și perceperea simplistă a acestui domeniu. De altfel, acest risc guvernează producerea ecologică în republică, ultima fiind redusă la activități de obținere de „produse ecologice pure” (termin eronat), iar implementarea practicilor agricole ecologice este redusă doar la decizerea de îngrășăminte minerale sintetice și substanțe de uz fitosanitar.

Prin prisma acestei definiții agricultura ecologică este o formă a agriculturii sustenabilă și are sansa de a se afirma în R.Moldova numai în cazul, în care se va conștientiza, că sistemele agricole ecologice reprezintă o generație nouă a sistemelor agricole și sunt produsul celei de-a patra mare

revoluție în agricultura, care presupune doua componente de bază: a) ecologizarea și b) biologizarea agrosistemelor.

Prima presupune practicarea unor sisteme agricole adaptate la condițiile concrete de landșaft, dar și la mecanismele și legitățile de funcționare a ecosistemului sol, care alcătuiește baza agrolandșaftului.

Cea de a doua componenta presupune restabilirea resurselor energetice ale pedogenezei, în condiții de antropizare a acestui fenomen global, prin sporirea în progresie a cantității de materie organică încadrată în pedozeneza.

Pentru a asigura promovarea și implementarea obiectivelor specificate prin Ordinul nr. 107 din 26 mai 2008 al Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare, Centrul Republican de Pedologie Aplicată este abilitat cu funcția de coordonator al activităților legate de producerea ecologică, dar și responsabil de evaluarea calității și fertilității solurilor și elaborarea proiectelor și planurilor de amenajare ecologică a exploatațiilor agricole.

Astfel riscul compromiterii producerii ecologice în Republica Moldova urmează să se diminueze.

Tot la acest capitol țin să menționez că, frecvent, sistemele agricole ecologice sunt confundate cu măsurile de protecție a solurilor. Cu regret acest lucru îl fac, în primul rând, mai mulți colegi de ai mei de breaslă, inducând astfel producătorii, dar și factorii de decizie în eroare, or din cele prezentate mai sus este clar că protecția solului este doar un element obligatoriu al întregului complex de componente ale agriculturii ecologice.

Cu referință la resursele de sol este necesar să menționăm că frecvent capacitățile acestora sunt exagerate, opiniile fiind contrar opuse.

În acest context, sunt bine cunoscute afirmațiile conform cărora solurile noastre sunt cele mai fertile din lume, dar și prognozele pesimiste care pun la îndoială supraviețuirea cernoziomurilor din regiune. Acestea induc în eroare producătorii autohtoni, dar și investitorii din afară, compromițând cauza.

Făcând abstracție de la cauzele minore care au provocat această situație (incompetență, erori metodologice la evaluarea și interpretarea rezultatelor studiilor agrochimice a solurilor etc.) considerăm că cauza majoră este faptul că ultima evaluare în masă a solurilor republicii a fost făcută pînă la 1990. Chiar dacă, după 2003 lucrările de evaluare a solurilor în republică au fost reanimate, până la moment au fost evaluate sub 200 mii ha.

Pornind de la aceasta, considerăm că este de neamănat inițierea unui Program de evaluare a resurselor de sol din republică, stabilirea priorităților și restricțiilor cu elaborarea unor planuri cu termen scurt, mediu și lung de implementare eșalonată a terenurilor agricole în producerea ecologică.

Producerea ecologică în R.Moldova are toate șansele de a nu fi compromisă

● Începutul la pagina 5.

Cu atât mai mult că trecerea de la sistemul de agricultură convențională la cel de agricultură ecologică necesită schimbări de ordin sistemic, și nu doar tehnologic. Prin urmare, studiile pedologice urmează să furnizeze informațiile necesare cu privire la stabilirea unui raport optimal dintre diferite forme de folosință a terenurilor în cadrul unor proiecte de amenajare ecologică a fiecărei unitate economică în parte.

O altă problemă importantă constă în identificarea scopurilor și destinației producerii ecologice.

Dezvoltarea agriculturii ecologice nu poate fi motivată prin necesitatea sporirii exportului. Modelul agriculturii ecologice este necesar, în primul rând, pentru fortificarea comunităților rurale, pentru ameliorarea calității mediului și ameliorarea sănătății populației băștinașe.

Orientarea, doar la export (cu regret anume așa este percepută agricultura ecologică în R.Moldova) este cea sigură spre compromiterea domeniului. Aceasta deoarece pe prim plan vine aspectul economic, care a și fost principala cauză a falimentării sistemelor agricole industriale. În acest context, este cazul să recunoaștem că atâta timp cât în cadrul sistemelor agricole industriale a guvernat raționalismul (materializat în aplicarea unor tehnologii care ținneau cont de particularitățile solurilor) acestea se îndreptăteau. Problemele au apărut ca urmare a exagerărilor și neglijării legilor de funcționare a lanșaftelor în virtutea unei abordări prea simple utilitariste a solului.

Acest pericol mai persistă și în prezent dat fiind nivelul foarte scăzut (sau chiar total absent) al cunoștințelor producătorilor agricoli la capitolul sol, tehnologii agricole ecologice, etc.

Mai mult ca atât, agricultura ecologică presupune aplicarea unui management bazat pe folosirea limitată a surselor energetice nerenovabile și derivatelor lor, accentul fiind amplasat pe diversificarea spectrului de culturi, folosirea surselor energetice de proveniență locală, integrarea ramurii fitotehnice cu cea zootehnică, respectarea tuturor măsurilor de prevenire a poluării și degradării componentelor lanșaftului.

Aspectul ambiental în cadrul practicilor agricole ecologice are importanță primordială și aceasta deoarece afectarea oricărui component al lanșaftului va conduce, în mod inevitabil la dereglarea funcționalității lanșaftului cu consecințele corespunzătoare.

Particularitățile specificate implică necesitatea implementării unui curriculum ierarhizat de formare a producătorilor ecologici.

Experiența activității pe parcursul ultimilor ani a arătat că un rol deosebit în promovarea agriculturii ecologice revine administrației publice locale. Din acest considerent este oportun ca 1-2 discipline din acest domeniu să-și găsească locul în Planurile de studii ale Academiei de Administrare Publică de pe lângă Președintele R.Moldova.

Nu mai puțin important este și dezvoltarea cadrului instituțional, în special, desemnarea unei structuri responsabile de promovarea practicilor agricole ecologice și asigurarea asistenței metodico-practice în implementarea acestora.

În baza celor expuse considerăm că în scopul diminuării riscurilor provocate de aceste probleme este de urgentă necesitate elaborarea unui Plan de acțiuni de dezvoltare a agriculturii ecologice ajustat la Planul de activități ale UE.

Boris BOINCEAN,
doctor habilitat în agricultură, coordonatorul
Programului de stat „Elaborarea
și implementarea sistemului de
agricultură ecologică în Republica Moldova”

Agricultura ecologică este o alternativă a sistemului tradițional de agricultură, care a asigurat o dezvoltare durabilă în agricultură.

Cercetările efectuate în cadrul Institutului

de Cercetări pentru Culturile de Câmp „ Selecția” mun. Bălți pe parcursul a aproximativ 50 de ani în experiențe de lungă durată pe asolamente, culturi permanente, diferite sisteme de lucrare, fertilizare și irigare a solului în asolament, experiențe polifactoriale au confirmat posibilitatea reală de tranziție la un sistem nou de agricultură ecologică.

Problemele agriculturii ecologice sunt în vizorul nostru începând cu anii 1988 – 1989, când a fost efectuată la Institutul de Cercetări pentru Culturile de Câmp „ Selecția” (mun. Bălți) prima experiență pe agricultura ecologică. Pe atunci ideea agriculturii ecologice se considera ca una utopistă. Nu este secret, că și acum mulți consideră această idee ca un regres în știința și practica agricolă. De aceea consider, că bariera principală în tranziția la un sistem nou de agricultură o constituie mentalitatea, ca bunăoară, în agricultură și în alte ramuri ale științei domină viziunea simplistă (reducționistă) în schimb celei holistice (sistemice). Analiza diferitor gradații pentru fiecare factor în parte este echivalentă cu interacțiunea acestui factor cu ceilalți factori sau componente a întregului sistem de agricultură.

Din 1990 încoace am participat la diferite proiecte de promovare a agriculturii ecologice, inclusiv un proiect cu SUA (Ministerul Agriculturii), două proiecte cu Universitatea Udini din Italia; un proiect cu Banca Mondială la elaborarea Codului Bunilor Practici Agricole; un proiect cu Fundația Rockefeller din SUA în vederea pregătirii către tipar a unei monografii. Începând cu 2007 în R.Moldova a demarat Programul național pe agricultură ecologică cu participarea a 4 instituții de cercetări științifice: ICC „Selecția”, Institutul de Protecție a Plantelor și

Perspectiva dezvoltării agriculturii în Republica Moldova și în lume este după agricultura ecologică

Agricultură Ecologică; Institutul de Pedologie și Agrochimie „N. Dimo”; Institutul de Microbiologie și Biotehnologie, Universitatea Agrară de Stat. Consider, că continuarea acestui program de stat va permite de a facilita promovarea agriculturii ecologice în Republica Moldova.

Agricultura ecologică asigură dezvoltarea durabilă a sectorului agrar cu o influență benefică asupra economiei, ecologiei și stării sociale a comunităților rurale. În aspect economic avantajele agriculturii ecologice constau în economisirea surselor financiare ca rezultat al excluderii folosirii îngrășămintelor minerale de azot, pesticidelor, minimalizării cheltuielilor de surse energetice la lucrarea solului etc. Sursele energetice nerenovabile sunt scumpe la moment și vor fi și mai scumpe pe viitor.

Concomitent cu cele enumerate mai sus trecerea la sistemul de agricultură ecologică va contribui la ameliorarea stării mediului ambiant, care, cu regret, pretutindeni este exclus din calcule la determinarea eficacității economice de la cultivarea culturilor. Nimeni nu apreciază cât costă o tonă de sol pierdut în rezultatul eroziunii sau cât costă purificarea apei potabile de nitrați și pesticide, care la rândul său influențează asupra sănătății populației.

În aspect social, odată cu extinderea agriculturii ecologice va fi posibil de reîntors cultura în agricultură, folosirea cunoștințelor indigenoase la cultivarea solului și plantelor pierdute odată cu industrializarea agriculturii etc.

Totodată agricultura ecologică oferă o serie de noi oportunități în producerea și utilizarea produselor alimentare pe întreg lanțul – de la producător până la consumator. Deoarece odată cu dezvoltarea agrobusinessului și dezmembrarea legăturii dintre producător și consumator, producătorii agricoli produc materie primă (marfă) pentru consumator, dar se află în anonim. Consumatorul nu cunoaște cine și cum a produs produsul consumat de el.

Educarea consumatorului este o barieră în promovarea unui nou model de agricultură. Fără educarea consumatorului sub aspectul calității produselor alimentare consumate și influenței procedeelelor tehnologice de creștere a lor asupra mediului ambiant agricultura ecologică nu are șanse de izbândă. Accentul nu poate fi pus doar pe exportul produselor alimentare ecologice. Noi avem nevoie de populație și mediu sănătos pentru băștinașii noștri din R. Moldova.

Totodată agricultura ecologică presupune respectarea unei perioade de tranziție, care permite de a ameliora fertilitatea solului. Refuzul de folosire a substanțelor chimice în condițiile sistemului existent de agricultură cu dominarea culturilor prășitoare, inclusiv a culturilor tehnice, poate avea consecințe grave asupra nivelului de producție din cauza pierderilor de roadă sub influența bolilor, dăunătorilor și buruienilor.

Consider, că tergiversarea aplicării agriculturii ecologice în R.Moldova este cauzată de lipsa unui mecanism economic de evaluare a consecințelor agriculturii convenționale asupra mediului ambiant. Atât timp cât resursele naturale nu au preț (ele au doar valoare), atât timp va continua degradarea și poluarea lor.

Presupun, că e cazul ca ministerele agriculturii, ecologiei și sănătății să fie părți componente a unui singur organ statal responsabil de bunăstarea omului și condițiilor lui de viață.

În cercetare perspectiva rămâne după programe complexe, multidisciplinare cu atragerea specialiștilor de diferit profil din diferite instituții științifice.

Sunt ferm convins, că perspectiva dezvoltării agriculturii în Republica Moldova și în lume este după agricultura ecologică. Problema este complexă și nu poate fi promovată doar de producătorii agricoli. Ea necesită eforturi comune din partea producătorilor, procesatorilor, specialiștilor în marketing, lucrătorilor științifici, juriștilor, etc. Fără un nou

model de agricultură omenirea nu va asigura o dezvoltare durabilă a sectorului agrar.

INNO publicitate

CUPROSTAR 46 SC

A fost elaborat un nou procedeu de obținere a compoziției fungicide ultradispersă - **preparatul „CuproStar 46 SC”**. Produsul obținut a fost omologat pentru combaterea bacteriozelor, rapănului la măr și a manei la vița de vie, fiind trecut în Registrul produselor fitosanitare al R.M. (Certificatul de aprobare în Republica Moldova nr.02-0423 din 02.04.2008 și 15.12.2008).

Preparatul posedă proprietăți de protecție, se aplică preventiv prin stropire în perioada de vegetație;

Intervalul între prelucrări depinde de condițiile climaterice și este de 7-14 zile;

Numărul maxim de prelucrări cu preparatul este de 4;

Preparatul nu se utilizează cu supliment;

Ca solvent pentru dizolvare se utilizează apa;

Rata produsului la hectar este de 500-1000 l/ha;

Este comod în utilizare, ușor dispersabil în apă și în amestec cu ea formează o suspenzie stabilă, astfel pregătirea materialului pentru stropit fiind posibilă direct în rezervorul mașinii.

Producător: Î.S. „IZOMER”, str. Sprâncenoaie 5/1, mun. Chișinău, Republica Moldova. Tel.: 73 71 65

Distribuitor: SRL „AvantChim”, str. Miorița 5. Tel.: 83 55 21; 83 55 18

Efectul „CuproStar”-ului poate fi comparat cu cel al fungicidului de import „Cuproxat”

Deși ne confruntăm cu diverse probleme agricultura ecologică are șanse reale de a fi implementată în Moldova

Leonid VOLOȘCIUC

doctor habilitat în biologie, director interimar al Institutului de Protecție a Plantelor și Agricultură Ecologică al AȘM

- Dle doctor habilitat Leonid Voloșciuc, în ultimul timp se vorbește foarte mult despre agricultura ecologică. De ce? Care este impactul agriculturii tradiționale asupra omului, asupra mediului?

- Agricultura, ca cea mai veche și mai remarcabilă activitate economică a omului, a înregistrat succese impunătoare, care au stat la baza mișcării ascendente a civilizației umane. Totodată, tendința neabătută a agriculturii spre obținerea unor volume maxime de produse agricole pe calea intensificării, chimizării și mecanizării excesive a înregistrat fenomene evidente de dereglare a echilibrului dinamic din natură. Pe această cale agricultura a devenit o sursă permanentă de poluare a mediului

inconjurător, având un serios impact negativ asupra calității mediului, cauzând atât degradarea unor ecosisteme, cât și periclitând sănătatea omului. Factorul principal care cauzează impactul maximal asupra resurselor naturale, transformându-le din resurse regenerabile în resurse neregenerabile, este poluarea. E necesar de recunoscut că afectarea resurselor naturale regenerabile reprezintă manifestări concrete ale degradării mediului inconjurător.

A devenit un adevăr general cunoscut, că activitățile din cadrul agriculturii intensive și utilizarea incorectă a mijloacelor de chimizare a agriculturii cauzează acumularea diferiților agenți poluanți, care adeseori depășesc limitele maxim admisibile. Acumularea poluanților în sol și în apele de suprafață și subterane – consecință a agriculturii tradiționale – se înregistrează și la utilizarea incorectă a reziduurilor zootehnice, a nămolurilor orășenești, la utilizarea incorectă și abuzivă a pesticidelor și a deșeurilor provenite de la întreprinderile de prelucrare a produselor agricole, care adeseori conțin metale grele, compuși ai azotului și fosforului, pesticide și agenți patogeni.

- Care este experiența Dumneavoastră în domeniul agriculturii, propriile performanțe în domeniul agriculturii ecologice, care vă dă încredere că această activitate are perspective reale de dezvoltare în condițiile climatice ale R. Moldova?

- Realizarea dezideratelor majore ale agriculturii ecologice, care sunt foarte bine reglementate de legislația CE, necesită conștientizarea faptului, că orice activitate desfășurată de către om trebuie să includă acțiuni în vederea reducerii impactului negativ asupra mediului inconjurător, care pot deveni realitate doar prin utilizarea largă a mijloacelor de prevenire a poluării, prin folosirea rațională și conservarea resurselor naturale. Soluționarea problemelor ce țin de reducerea fertilității solurilor și reducerea poluării și a altor dereglări ale mediului poate fi prevenită prin utilizarea celor mai adecvate materiale, tehnici, tehnologii și practici care să conducă la eliminarea sau la reducerea acumulării deșeurilor sau a altor poluanți. Lucrul acesta este posibil prin limitarea transferării factorilor poluanți dintr-un mediu în altul și printr-o gestionare corectă a deșeurilor, pentru a evita pătrunderea lor în mediul inconjurător.

Pe parcursul activității îndelungate de mai mulți ani am avut posibilitatea să studiez problemele din agricultura contemporană, îndeosebi cele legate de impactul cauzat de organisme dăunătoare. Pornind de la particularitățile biologice ale agenților patogeni și dăunătorilor, am putut elabora diferite procedee de combatere a lor. Accentul principal a fost plasat pe elaborarea metodelor alternative celor chimice de combatere a organismelor dăunătoare, inclusiv a mijloacelor microbiologice (virusuri, bacterii, fungi), înregistrând în Registrul de Stat 12 preparate biologice. Rezultatele înregistrate au fost recunoscute atât de producătorii agricoli, cât și de colegii de peste hotarele republicii. Am participat la elaborarea documentelor principale pentru implementarea agriculturii ecologice, iar din momentul numirii în calitate de director al IPPAE, particip la implementarea agriculturii ecologice.

Pe parcursul ultimilor ani am participat la realizarea mai multor granturi și proiecte cu finanțare din sursele internaționale și naționale. Pornind de la importanța direcțiilor de activitate și luând în considerare recunoașterea rezultatelor înregistrate pe parcursul ultimilor ani, precum și interesul instituțional, întreprind activități

de obținere a diferitor granturi finanțate de diverse organizații finanțatoare. În primul rând sper să particip la formarea unui consorțiu și participarea la activităților de soluționare a problemelor fundamentale și aplicative din cadrul unui proiect internațional finanțat de comunitatea europeană (FP-7).

- Sugerati o serie de modalități de promovare a agriculturii ecologice în R.Moldova?

Practica mondială de promovare a produselor ecologice a demonstrat, că acest gen de activitate poate conviețui cu agricultura intensivă, urmărind scopuri diferite. Aceasta se referă atât la ramira fitotehnică, cât și la cea zootehnică. Deja pe parcursul a mai bine de 8 ani, din a.2000, după aprobarea Concepției dezvoltării agriculturii ecologice, în R.Moldova se fac încercări de implementare a acestui gen de activitate. Au fost întreprinse măsuri consistente în toate direcțiile pentru ca agricultura ecologică să devină nu numai o activitate de producere și cercetare, dar și pentru schimbarea modului de viață și a mentalității producătorilor agricoli.

Din multitudinea de măsuri abordate e necesar de menționat, că promovarea agriculturii ecologice în R.Moldova este asigurată de un suport juridic serios. El include atât actele legislative internaționale, cât și cele ce reglementează activitatea din cadrul R.Moldova. Avem un șir de Regulamente, Standarde, Programe, Legi, Hotărâri de Guvern, care fixează pozițiile-chee în acest gen de activitate.

Țin să menționez că documentele și actele normative stabilesc cerințele față de produsele ecologice și indicii care deosebesc produsele ecologice de cele obținute pe calea agriculturii tradiționale.

- Care este riscul (dacă există!) agriculturii ecologice?

- Pornind de la specificul aplicării tehnologiilor ecologice și caracterul complex al tuturor acțiunilor, care necesită atât cunoașterea fenomenelor și mecanismelor interacțiunii dintre elementele cenozelor, care stau la baza funcționării fermelor ecologice, este evident că obținerea produselor ecologice necesită atât cunoștințe profunde, cât și respectarea strictă a cerințelor tehnologice. Aceasta, precum și dependența mare a gospodăriilor agricole de factorii climatici, indică la faptul că implementarea agriculturii ecologice este legată de existența diferitor riscuri, care permanent provoacă presiuni asupra operatorilor implicați în obținerea, procesarea și comercializarea produselor agricole.

- Din care motive considerați că se tergiversează aplicarea acestui proiect la scară republicană. Ce lipsește? (un cadru normativ-legislativ eficient, o strategie guvernamentală (a ministerului de resort), persistă elemente birocratice în sistemul cercetării și administrării statului? deficitul mijloacelor financiare? lipsa conferințelor științifice pe această temă? alți factori?)

- E cunoscut faptul, ca în sectorul agricol restructurarea continuă deja de mai bine de 10 ani, iar gospodăriile agricole, din lipsa de finanțe, folosesc mijloacele chimice foarte puțin sau nu le folosesc deloc, lucru care favorizează agricultura ecologică. Toate cauzele enumerate mai sus reprezintă un ghem complex care, în ansamblu, neutralizează premisele și avantajele promovării agriculturii ecologice. Deși au fost aprobate principalele acte legislative referitoare la obținerea produselor ecologice și alte acte normative, totuși activitățile de obținere și realizare a produselor ecologice așa și n-au fost urnite din loc. Drept punct de pornire ar fi aprobarea versiunii noi a Concepției Naționale de producere a produselor agro-alimentare, care de demult își așteaptă aprobarea de către Guvernul și Parlamentul Republicii Moldova.

Având un șir de premise favorabile pentru promovarea agriculturii

Alimentele ecologice nu vor lipsi de pe masa moldovenilor

Vasile CIREȘ
"Logofăt-Prim" SRL,
s.Logofteni, r-nul Fălești

Alimentele ecologice, denumite și organice sau biologice, sunt produse de origine animală sau vegetală, care au fost obținute fără utilizarea substanțelor chimice precum pesticide sau ierbicide, fara adaosuri de substanțe sintetice la procesarea lor, nemodificate genetic și care nu au fost expuse iradierii. Beneficiile sunt deopotrivă pentru sănătatea consumatorului, dar și pentru mediul inconjurător, care nu are de suferit în urma proceselor tehnologice.

Ideea mea de a trece la agricultura ecologică și, prin urmare, la producerea alimentelor ecologice, a apărut reieșind din prețurile la îngrășămintele minerale. Cu vre-o 7 ani în urmă, dispunând de o cantitate enormă de îngrășăminte organice am refuzat total de a utiliza îngrășămintele minerale pe terenurile agricole, trecând totalmente la administrarea îngrășămintelor organice.

Mai târziu am făcut câteva deplasări în SUA și Olanda, unde m-am convins, ca prin utilizarea îngrășămintelor organice pot câpăta roade bogate. În SUA m-am încredințat, ca producătorii produselor ecologice, în special de lapte, carne, au un preț de la 30 la 50% mai mare la produsele după certificare și au o piață bine determinată. Aceștia au clienți permanenți, care cumpără produsele direct de acasă.

Una dintre metodele eficiente de inițiere și interesare atât a producătorului, cât și a consumatorului, sunt știrile din ziare și reviste, emisiunile TV, organizarea expozițiilor cu degustare a alimentelor ecologice, etc.

Astfel, chiar dacă deocamdată produsele ecologice își găsesc cu greu loc pe masa moldoveanului, în viitor ponderea lor va crește printre alimentele consumate, odată cu educarea populației, cu creșterea nivelului de trai și cu susținerea de către stat a producătorilor care produc ecologic.

În acest sens, subvențiile din partea statului sunt foarte binevenite la etapa inițială de trecere la agricultura ecologică, dar ar fi necesară de asemenea crearea unor organisme și fonduri speciale pentru susținerea producătorilor, crearea unor piețe organizate specializate pentru ca producătorii să-și poată comercializa marfa, deschiderea unor magazine specializate, astfel încât orice consumator să poată avea acces la produsele ecologice.

Se cere de asemenea o promovare mai activă a sistemului de agricultură ecologică la nivel local (raional) pentru că entuziaștii s-ar găsi mai mulți, doar că nu sunt inițiați în această problemă. Astfel, eu sunt ferm convins, ca dacă comunicarea va fi mai activă, iar exemplele mai convingătoare, agricultura ecologică are toate șansele de a se dezvolta cu succes în republica noastră, iar alimentele ecologice, sănătoase nu vor lipsi nici odată de pe masa moldovenilor. ■

La momentul actual însă, spunând, ca o sa ajungem la o agricultura total ecologică este absurd, căci noi lucrăm acum pentru economie. Atunci însă când o să începem a lucra pentru a menține cercul nostru permanent de consumatori ca pe o sursă de venit, atunci putem spune că am realizat cea mai importantă etapă de trecere la agricultura ecologică.

În R.Moldova în prezent agricultura ecologică nu a ajuns nici măcar la nivelul de nișă, și este mai mult o curiozitate sau o ambiție costisitoare a unor producători mici. Terenurile lucrate în mod ecologic sunt mici, iar produsele obținute nu pot fi comercializate. Principalele probleme sunt

intervenția încă redusă din partea statului în soluționarea problemei de dezvoltare și promovare a agriculturii ecologice, lipsa de informații în rândul producătorilor, gradul scăzut de cunoștințe în domeniu și lipsa unei comunicări constante între reprezentanții statului, mediului de afaceri și consumatori.

În această ordine de idei este mult necesară educația consumatorului în sensul informării, conștientizării și recunoașterii de către acesta a produselor ecologice, a avantajelor consumului de produse ecologice, astfel încât să ofere un preț mai mare pentru produse curate, a căror calitate este garantată de un organism de control. Educația Consumatorului este unul dintre obiectivele declarate și de către Uniunea Europeană.

Una dintre metodele eficiente de inițiere și interesare atât a producătorului, cât și a consumatorului, sunt știrile din ziare și reviste, emisiunile TV, organizarea expozițiilor cu degustare a alimentelor ecologice, etc.

Astfel, chiar dacă deocamdată produsele ecologice își găsesc cu greu loc pe masa moldoveanului, în viitor ponderea lor va crește printre alimentele consumate, odată cu educarea populației, cu creșterea nivelului de trai și cu susținerea de către stat a producătorilor care produc ecologic.

În acest sens, subvențiile din partea statului sunt foarte binevenite la etapa inițială de trecere la agricultura ecologică, dar ar fi necesară de asemenea crearea unor organisme și fonduri speciale pentru susținerea producătorilor, crearea unor piețe organizate specializate pentru ca producătorii să-și poată comercializa marfa, deschiderea unor magazine specializate, astfel încât orice consumator să poată avea acces la produsele ecologice.

Se cere de asemenea o promovare mai activă a sistemului de agricultură ecologică la nivel local (raional) pentru că entuziaștii s-ar găsi mai mulți, doar că nu sunt inițiați în această problemă. Astfel, eu sunt ferm convins, ca dacă comunicarea va fi mai activă, iar exemplele mai convingătoare, agricultura ecologică are toate șansele de a se dezvolta cu succes în republica noastră, iar alimentele ecologice, sănătoase nu vor lipsi nici odată de pe masa moldovenilor. ■

Promovarea culturilor ecologice în pomicultură

Nicolae BUJOREANU
Doctor habilitat în științe agricole, cercetător științific principal al IGFP al AȘM, conducătorul proiectului de transfer tehnologic

- Dle dr.hab.Nicolae Bujoreanu, cum motivați Dvs. necesitatea și avantajele aplicării pe scară largă a agriculturii ecologice în R. Moldova?

- Actualmente, în Republica Moldova, în tehnologiile aplicate în producție, se utilizează în exces îngrășămintele minerale, erbicidele și tratamentele fitosanitare cu substanțe chimice. Astfel de tehnologii, în afară de părțile pozitive, aduc și prejudicii negative atât mediului ambiant, cât și organismul uman. Aceasta a stat la baza elaborării și implementării tehnologiilor de obținere a producției ecologice.

- Referiți-vă la propria experiență de promovare și aplicare a agriculturii ecologice, adică la propriile performanțe, care vă dă încredere că această activitate are perspective reale de dezvoltare în condițiile climatice ale R. Moldova?

- În prezent, în diferite ramuri ale agriculturii republicii se întreprind încercări de a obține producție ecologică. Un loc important în cadrul pomiculturii le revine speciilor bacifere (zmeurul, coacăzul, căpșunul, agrișul și afinul), deoarece acestea sunt mai ușor adaptate la utilizarea tehnologiilor performante de obținere a producției ecologice. Datorită valorilor alimentare (vitaminele A, C, B₁, B₂, B₆, B₉, E, K, PP, acizii organici, glucidele, substanțele pectice, sărurile minerale etc.), terapeutice (febra, anemia, ateroscleroza, cardionevroza, aritmia, eliminarea nucleotidelor din organismul uman), tehnologice (intrarea rapidă pe rod, fructificarea stabilă, afectarea minimă a plantelor de înghețurile târzii de primăvară, utilizarea eficientă a soluțiilor cu fertilitate redusă) și economice (termenul redus de recuperare a investigațiilor, profit înalt și stabil), acestea sunt foarte solicitate de consumatori atât pe piața internă, cât și pe cea externă.

Prima roadă de pe plantația înființată pe baze ecologice.

Luând în considerație impotnța multilaterală a fructelor de speciile bacifere, creșterea continuă a cerințelor față de calitate, gradul de poluare cu substanțe nocive, în ultimii ani, în cadrul Institutelor de Protecție a Plantelor și Agricultură Ecologică și Genetică și Fiziologie a Plantelor ale AȘM, au fost obținute diverse substanțe biologice inofensive de creștere și combatere a bolilor și vătămătorilor, metode de fertilizare și întreținere a plantelor pomicole, care au stat la baza elaborării diferitelor tehnologii de producere, inclusiv și a celor de obținere a fructelor bacifere pe baze ecologice.

- Enunțați proiectele la care ați participat, și la care intenționați să participați.

- Începând cu anul 2008, cu sprijinul finanțării din sursele Buletului de Stat (AITT a AȘM) și a beneficiarului, pe lanurile SRL „Lefcons-Agro”, com.Floreni, r-nul Ungheni se implementează tehnologia

de obținere și păstrare a producției ecologice de zmeur. Tehnologia elaborată diferă de cea existentă prin alegerea adecvată a terenului conform cerințelor și normativelor prevăzute pentru obținerea producției ecologice; utilizarea preparatelor, substanțelor biologice inofensive și fertilizanților naturali, lipsiți de impuritățile cu metalele grele și de alte substanțe nocive sănătății omului.

Sperăm, că prin sprijinul financiar din partea AITT a AȘM și a cofinanțatorului să implementăm în continuare și celelalte tehnologii elaborate de obținere a producției ecologice de coacăz, căpșun și agriș. Implementarea acestor tehnologii în cadrul gospodăriei date, va servi pentru pomiculturii din republică ca plantație științifico-practică de propagare a culturii ecologice în pomicultura republicii.

- Care ar fi, în opinia Dvs., pârghiile de bază în sporirea rentabilității agriculturii ecologice?

- Conform sondajelor SOEL agricultura ecologică în lume ocupă o suprafață de peste 25,0 milioane de ha, iar cele mai mari producătoare țări de producție ecologică certificată sunt Australia (10,5 mln ha), Argentina (3,2 mln ha) și Italia (1,2 mln ha). În Uniunea Europeană terenurile ocupate de cultura ecologică constituie mai mult de 5,0 mln ha. Aceste

Întreținerea plantației de zmeur pe baze ecologice în perioada de vegetație.

suprafețe sunt în continuă creștere, despre ce mărturisesc și următoarele cifre: dacă în anul 2000 în UE suprafețele ocupate de producția ecologică erau estimate la 2%, apoi în anul 2010, acestea vor constitui cca. 20% din terenurile agricole.

În prezent, cele mai solicitate produse bio în UE sunt:

- Fructele: căpșun, zmeură, coacăz, agrișe, cătină, vișine, caise, piersici, nuci (proaspete, congelate sau în conserve);
- Cereale (grâu, orz);
- Sfeclă de zahăr, cânepa (pentru haine ecologice);
- Proteine vegetale (soia, floarea soarelui, mazăre, fasole);
- Oleaginoase (rapiță, in pentru ulei);
- Miere de albine;
- Pește etc.

Costul produselor ecologice față de agricultura convențională este egal în legumicultură, zootehnie, apicultură, iar celelalte ramuri ale agriculturii și, în deosebi, în pomicultură și viticultură acesta este cu 15-20% mai mare. Reieșind din informațiile prezentate se poate menționa că una dintre pârghiile de bază în sporirea rentabilității agriculturii ecologice în republică este livrarea produselor bio pe piața UE.

- Cum vedeți modalitățile de depășire a stării de anonimată în care se află agricultura ecologică. Opinia Dvs. privind perspectivele dezvoltării agriculturii ecologice în R. Moldova.

- În timpul de față, în Republica Moldova numărul unităților/firmelor agricole care aplică metode de obținere a producției ecologice este mic. Totodată, este necesar de menționat că obținerea producției bio este un domeniu nou pentru sectorul agroalimentar al Republicii Moldova. În viziunea noastră, pentru a majora suprafețele cu cultura ecologică și extinderea piețelor de desfacere va fi necesar de a:

- informa populația din republică (mass-media, publicații, seminare, mese rotunde etc.) despre necesitatea în producerea producției bio și importanța ei pentru sănătatea organismului uman și mediului în care trăim;
- de a cointeresa producătorul în obținerea produselor bio prin diferite stimulări și înlesniri din partea statului;
- de a garanta livrarea producției obținute prin întocmirea diferitelor contracte cu autoritățile din țara și de peste hotarele ei.

“Dacă doriți să scrieți un mesaj în sec.XXV – sădiți un nuc”

Nicolae CHICTENCO
SRL “Gospodarul Rediu”, sarul Rediu de Sus, r-nul Fălești

Criza economică a izbit din plin agricultura ecologică, mai mulți producători europeni anunțând deja că renunță la aceste culturi. Piața ecologică europeană a câștigat consumatorii destul de greu, după ce mulți ani s-a zbatut să supraviețuiască și să facă toți pașii necesari până la certificare.

La nivel european, Germania și Marea Britanie sunt cei mai mari și mai importanți exportatori de produse ecologice, acest segment de agricultură fiind susținut de stat cu fonduri de milioane de euro. Chiar și așa, consumatorii de produse ecologice sunt cei cu venituri peste medie, piața aceasta fiind încă una de nișă. Deși tendința la nivel global este de reîntoarcere la natură, practica dovedește că acest lucru nu este accesibil oricui și nu este simplu. Chiar dacă cererea crește, oferta stagnează pentru că nu sunt foarte mulți producători, iar cei care aspiră la statutul de ecologic trebuie să parcurgă un proces anevoios și costisitor până intră pe piață.

În R.Moldova agricultura ecologică se află la etapa embrionară și este cu mult întârziată ca dezvoltare și ca dotare tehnologică față de producătorii europeni. Totodată Moldova dispune de calități și de tradiții în producerea culturii agricole ecologice.

Mă ocup cu agricultura ecologică cred că toată viața. Mă interesau întrebările acestea de când am început să lucrez activ ca agronom, ca conducător (am fost președinte de colhoz în 2 gospodării). Analizând evoluția agriculturii ecologice de-a lungul secolelor, putem spune, că aceasta a existat încă atunci, când 25% din populația pământului erau agricultori, 3-5% - trăiau la orașe, iar restul se ocupau cu războaiele. Și acești 25% cu mare greu asigurau cu alimente întreaga populație a pământului.

Astăzi, vorbind despre agricultura ecologică putem spune: nu - îngrășăminte; nu - tehnologii intensive; nu - hibridi. Și renunțând la toate acestea avem o reducere a productivității în comparație cu agricultura tradițională. Iar transformările, care s-au produs de-a lungul secolelor, când populația urbană a crescut, iar cea rurală a diminuat esențial, ne pune în situația să folosim tehnologiile tradiționale, deoarece acele 3-5% de agricultori, care activează în sectorul ecologic nu sunt în stare să asigure întreaga populație a globului cu producție ecologică.

Referitor la produsele crescute în gospodăria noastră. Noi creștem toată gama de culturi de câmp, avem livezi de măr, avem vii, pepenieră, livezi de nuc - de toate câte puțin. Suprafața totală a terenului utilizat pentru culturile ecologice este de 200 ha. În livezile de nuc, printre rânduri creștem varză - albă și roșie, alte legume. La fel până la formarea coroanei complete a copacilor de nuc printre rânduri mai practicăm să-direa prunelor. În primul an de conversie de la stat am primit subvenții în sumă de 700 lei pentru un hectar. În al doilea an - câte 350 lei.

Vorbind de procesul de prelucrare a solului e de menționat, că trecând la sistemul ecologic este necesar ca solul să fie cât mai puțin „deranjat”, adică să arăm fără a întoarce brazdele, prin afânare, experiență pe care o implementăm noi pe terenurile noastre, în Societatea „Gospodarul Rediu”. Căci pământul trebuie să fie așa cum

este el de la natură - cu cât mai puțin acces din partea omului. Altfel are loc degradarea lui. Însă tehnologiile pe care le utilizăm noi, așa numitele tehnologii conservative, contribuie substanțial la ameliorarea și îmbunătățirea stării de fertilitate și productivitate a solului și în consecință a altor resurse ale mediului. În scopul rotației culturilor și pentru îngrășarea pământului noi cultivăm diferite plante cum ar fi Facilia (plantă meliferă principală și îngrășămint verde a loturilor) și Muștarul alb (plantă erbacee din familia leguminoaselor, întrebuințată ca nutreț pentru vite sau folosită în bucătărie și în medicină, dar și ca îngrășămint verde pentru sol). Afânarea solului o efectuăm cu mașina agrotehnică numită scarificator. La început am făcut o astfel de mașină cu forțele proprii, acum însă am cumpărat un scarificator din Italia. Recoltarea grâului o efectuăm cu o combină specială, cu fărâmițător, care fărâmițează paie de grâu și le lasă pe suprafață. S-ar părea - toate bune. Însă mai e mult de făcut pentru a putea efectua reîntoarcerea la natură. Vă spun, că profesia de a crește producție ecologică este foarte complicată. Căci nu putem așa de odată să “punem cruce” pe progresul, care există astăzi în domeniul agriculturii și să trecem la sapă de lemn. În primul rând avem mult de studiat. La părerea mea ar fi foarte binevenit din partea Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare, Academiei de Științe a Moldovei, Ministerului Ecologiei și Resurselor Naturale, etc. să organizeze seminare informative în teritoriu, conferințe științifice, școlarizări a fermierilor și perfecționări a cadrelor din sectorul agricol. Noi nu putem vinde produsele noastre, or nu avem specialiști care s-ar ocupa de problemele de marketing, de studierea și prognozarea conjuncturii pieței atât interne, cât și externe a produselor ecologice.

Un alt moment slab este, că productivitatea în comparație cu agricultura tradițională este incomparabilă - mult mai redusă. De aceea dacă ași spune acum, că o sa facem noi cumva o șmecherie și cu producția ecologică și o să hrănim întreaga planetă, ar fi neadecvat. În afară de productivitatea scăzută, produsele ecologice au și alte dezavantaje, mai ales pentru producători. Produsele ecologice nici pe departe nu au asemănare cu cele provenite din agricultura tradițională - sunt sucute, cârnite, atacate de vătămători, înflorite de vermi - ele nu au aspect și nici nu pot avea aspect, deoarece ele nu au fost protejate în procesul de creștere. Dar prețurile la asemenea produse trebuie să fie mai mari, deoarece acestea au fost crescute în condiții specifice, extrem de restrictive, cu utilizarea tehnologiilor speciale, sunt de calitate bună.

Așa că problema noastră cea mai mare este că produsele noastre nu au piață de desfacere, or în R.Moldova produsele ecologice nu și-au găsit încă consumatorul. Populația în republica noastră încă nu conștientizează faptul, că agricultura ecologică ține direct de securitatea alimentară, de modul sănătos de trai. Altfel spus, asigurarea unui mediu înconjurător sanatos și armonios, adică a calitatii: solului, apelor, aerului, vegetației și hranei în cantitate suficientă și de calitate, reprezintă drepturi fundamentale ale omului.

În alt sens, mai există problema accesibilității la credite și alte finanțări agricole pentru producătorii noștri, care a condus la lipsa investițiilor în agricultura ecologică.

La părerea mea ar fi rațională crearea unui centru specializat fie pe lângă Academia de Științe a Moldovei, fie unul independent, care s-ar ocupa de promovarea produselor ecologice pe piața internă și externă. Iar toate problemele în ansamblu ar putea fi soluționate printr-o Strategie la nivel național, printr-o legislație coerentă și adecvată. Și dacă noile politici și strategii ale statului vor pune accent mai mare pe implementarea tehnologiilor ecologice privind utilizarea și protejarea solului, și în consecință păstrarea calitatii resurselor naturale, creând astfel un mediu ambiant sănătos pentru promovarea unei agriculturii ecologice prospere, a unei economii durabile, atunci probabil că în viitor, generațiile următoare vor privi cu stimă în urmă, vor citi cu recunoștință nesajele noastre verzi. Cineva a spus foarte bine - “... dacă vrei să scrii un mesaj în viitor - sădește un nuc”.

De răs, de plâns și de toată rușinea

Semion PLUGARU

„AI-ZIM” SRL, s.Bardar, r-nul Ialoveni

După a.2000, când în lume a început tot mai mult și mai mult să se vorbească despre agricultura ecologică, despre efectele acesteia asupra sănătății omului și asupra mediului în general, am început și eu din nou să atrag atenția asupra acestei probleme, reluând activitatea de prelucrare a semințelor în mod biologic.

Mi-am propus să produc pentru consumatori semințe de calitate superioară, la nivel european, dar și pentru buzunarul populației R.Moldova. Căci partea cea mai rușinoasă a problemei în cauză constă în faptul, că în Moldova, care este o țară agrară, și unde există premise excelente pentru dezvoltarea sistemului ecologic, țărani s-au învățat să cultive legume din semințe aduse „de dincolo”, care cresc repede, mari, frumoase, rezistente, dar... fără nici un dumnezeu... dintr-un kilogram de roșii, dacă strângi o lingura de zeamă, de exemplu, iar merele, perele și, uneori, ardeii grași, au același gust...unde sunt căpșunile de altă dată?

Acest fapt e de răs, de plâns, și de toată rușinea...

În fiecare primăvară, dar mai ales în primăvara a.2008, spre exemplu, pe piața semincere au ieșit foarte mulți comercianți cu material semincer de o proveniență neclară, punând în pericol activitatea agricolă a mai multor agricoli.

Semințele fie că nu au răsărit de loc, fie ca din aceste semințe au răsărit doar plante sterile. Această problemă însă o poate soluționa societatea noastră – „AI-ZIM” SRL din s.Bardar, care a fost pri-

ma în raionul Ialoveni, și una dintre primele în Moldova, care a acceptat trecerea de la agricultura tradițională la cea ecologică.

În a. 2007-2008 ne-am aflat în perioada de conversie. Am trecut toate comisiile, iar în a.2009 trecem certificarea.

În primul an de conversie am primit de la stat subvenții în sumă de 700 lei la hectar, iar în al doilea an – 400 lei. Activitatea noastră ține de producerea legumelor, a semințelor și materialului săditor pe cale biologică.

Sigur, că productivitatea la hectar este mai mică în comparație cu modul tradițional de prelucrare, dar înțelegând importanța produselor bio, noi preferăm această cale.

În activitatea mea colaborez cu laboratorul biologic din Cahul și cu Institutul de Protecție a Plantelor și Agricultură Ecologică al AȘM. Preparatele acestor instituții sunt bune, dar nu sunt prea eficiente, nu sunt chiar atât de avansate, și efectul acestora nu este acela pe care ni-l dorim. De aceea atenția acestor instituții trebuie să fie concentrată asupra obținerii unor preparate mai eficiente, căci producătorii au nevoie de ele.

Vorbind despre prețul materialului semincer bio, acesta trebuie să fie mai mare decât cel al materialului obținut pe cale tradițională. Dar deoarece populația R.Moldova nu este informată, nu a auzit și nu știe ce înseamnă produs ecologic, noi producătorii de semințe biologice suntem nevoiți să comercializăm produsele noastre la același preț ca cele obținute pe cale tradițională, deoarece dacă ridicăm puțin prețul, cumpărătorii se întorc și pleacă acolo unde li se oferă un preț mai mic.

În acest sens, eu consider că ar fi rațională organizarea unui dialog direct între instituțiile abilitate, producătorii produselor ecologice și consumatorii prin seminare informative, mese rotunde, lecții publice prin intermediul mass-media, web, TV privind faptul cum influențează agricultura (produsele) ecologice și cele modificate genetic asupra sănătății omului, căci statul are nevoie de cetățeni sănătoși.

Totodată, vorbind despre produsele ecologice din partea statului se cere o mai mare atenție acestui segment al agriculturii. Subvențiile acordate producătorilor produselor ecologice reprezintă un ajutor considerabil, dar statul nu trebuie să se oprească aici.

În primul rând avem nevoie de un cadru legislativ bine organizat, de reguli sigure de restricționare, de dirijare a întregului sistem ecologic. Este rațională crearea unor companii la nivel național pentru promovarea și susținerea producătorului de produse ecologice. Este necesar un Plan strategic de dezvoltare și susținere a agriculturii ecologice.

O a doua necesitate stringentă este organizarea pieței agrare, deschiderea unor magazine specializate pentru produsele ecologice, sau cel puțin, a unor secții speciale în magazine și supermarketuri.

În Uniunea Europeană în magazine există secții cu produse tradiționale și secții cu produse ecologice. Prețurile la cele ecologice sunt mult mai mari, dar consumatorii trec pe lângă rafturile cu fructe și legume care sunt ca decupate din jurnale colorate și se îndreaptă spre cele ecologice, care în afară de prețul înalt mai au și un aspect nu prea frumos. Această înseamnă că statul este interesat și lucrează mult asupra informării cetățenilor săi privind importanța produselor bio asupra sănătății.

Dacă astăzi statul în R.Moldova nu-și va concentra eforturile asupra acestei probleme deosebit de importante, dacă regulile și politicile agrare nu vor încadra și nu vor ține cont de agricultura ecologică, dacă nu vor fi create condiții pentru dezvoltarea acesteia, atunci în viitor nu va mai exista nici o șansă pentru siguranța alimentară a populației în continuă creștere, și nici un progres economic pentru generațiile viitoare.

